Motion

1981/82:692

Kerstin Anér

Kostnaderna för vissa avgifter och importregleringar

På några områden förekommer tullar, avgifter och importregleringar som har den egenskapen att olika regler gäller olika delar av året. Ett exempel är vissa frukter och grönsaker, där importförbud kan råda viss del av året och tull andra delar av året. En annan möjlighet är att tullsatserna varierar under olika delar av odlingssäsongen.

Ännu ett exempel är importavgifter inom ramen för jordbruksregleringen, som i princip ändras fortlöpande i de fall förhållandena mellan inhemska produktionskostnader och utländska priser ger anledning till detta.

I flertalet fall finns det ganska lättförståeliga motiveringar för att man valt den här regleringstekniken. Ibland är det en följd av huvudprinciperna i jordbruksregleringen. I andra fall innebär det en anpassning till säsongvariationer i det inhemska utbudet av vissa varor.

När det gäller vissa av de rörliga avgifterna inom jordbrukspolitiken i egentlig mening, är marknadsförhållandena sådana att några mer nämnvärda administrativa problem knappast orsakas av att man valt just denna regleringsmetod.

Det finns däremot anledning att se över resursåtgången för de övriga situationer där man använder sig av så här pass komplicerade handelshinder.

En sådan översyn bör vara förutsättningslös. Det bör anförtros åt riksrevisionsverket att beräkna de statsfinansiella och samhällsekonomiska effekterna av dessa typer av importregleringar.

Av särskilt intresse är då att undersöka ifall det finns vissa produkter, där en mycket komplicerad reglering innebär ett betydande merarbete för tullverket, samtidigt som den näringspolitiska eller liknande effekt man önskat uppnå inom landet är ganska begränsad.

Ett sätt att prioritera mellan olika importhinder av detta slag är att ta bort dem som i förhållande till de resultat som uppnås vållar mest administrativt merarbete främst för tullverket, men också för näringslivet.

Särskilt tullverkets resursutnyttjande är en viktig fråga som över huvud taget förtjänar stor uppmärksamhet. Belastar man tullverket med svårhanterade handelsrestriktioner minskar möjligheten att på ett effektivt sätt upprätthålla tullkontrollen när det gäller att förebygga ekonomisk brottslighet, narkotikasmuggling m. m.

Riksrevisionsverkets översyn bör också omfatta en annan samhällsekonomisk aspekt på de ifrågavarande handelshindren. Det bör undersökas vilka av importregleringarna som är mest besvärande när det gäller effekterna på

den inhemska inflationen, betraktat i förhållande till den näringspolitiska effekt man syftar till att uppnå.

Ett annat sätt att prioritera när det gäller en gallring bland dessa handelshinder kan ju vara att behålla dem som vållar de minsta samhällsekonomiska störningarna i form av ökad inflation i förhållande till den skyddseffekt som uppnås.

Riksrevisionsverkets översyn bör dock inte innefatta grunderna för den svenska jordbrukspolitiken, utan sikta till att undersöka vilka rationaliseringar och förbättrade prioriteringar som är möjliga inom den nuvarande jordbrukspolitikens ram, liksom de områden som ligger utanför jordbrukspolitiken.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om riksrevisionsverkets granskning av de samhällsekonomiska kostnaderna för vissa avgifter och importregleringar.

Stockholm den 22 januari 1982

KERSTIN ANÉR (fp)